

BEROEPSKWALIFICATIE (BK 0127)

Vrachtwagenchauffeur (m/v)

1. GLOBAAL

1.1 Titel

'Vrachtwagenchauffeur (m/v)'

1.2 Definitie

'Het besturen van een vrachtwagen en zich hierbij houden aan de kwaliteitsprocedures, de veiligheidsvoorschriften en de wettelijke bepalingen teneinde de handelingen en werkzaamheden met betrekking tot het ophalen, leveren en transporteren van ladingen uit te voeren.'

1.3 Niveau

3

1.4 Jaar van erkenning

2014

2. COMPETENTIES

2.1 Opsomming competenties

- Plant de werkzaamheden (Id 17863-c)
 - Controleert persoonlijke documenten (identiteitskaart, rijbewijs, ...)
 - Controleert voertuiggebonden documenten (verzekeringsdocument, keuringsbewijs, technische fiche, ...)
 - Controleert ladinggebonden documenten (vrachtbrief/CMR, bestelbon, ...)
 - Bepaalt/Controleert de reisweg
- Controleert het voertuig vooraf aan het vertrek (Id 17943-c)
 - Controleert alle noodzakelijke onderdelen van het voertuig
 - Controleert de laadruimte/vastzetting van de lading met inachtneming van de wettelijke voorschriften
 - Voorkomt criminaliteit en vervoer van illegale immigranten
 - Controleert op diefstal van goederen
- Haalt goederen op, transporteert goederen en levert goederen (Id 16399-c, Id 16870-c)
 - Controleert goederen/verpakking op beschadigingen
 - Stelt een schaderapport op/vermelding op vrachtbrief/CMR
 - Stuwt de goederen correct (correcte belasting op de assen,...)
 - Maakt de goederen correct vast (het correcte aantal spanriemen, ...)
 - Stelt de vrachtbrief correct op (juiste gegevens in het juiste vak, ...)

- Rijdt met de vrachtwagen (*Id 12447-c*)
 - Past de straatcode correct toe
 - Bestuurt het voertuig correct en volgens de regels
 - Respecteert rij- en rusttijden
 - Houdt rekening met de lading en de invloed ervan op het rijden en afremmen
 - Rijdt zuinig
 - Rijdt defensief
 - Stelt, bij pannes, de oorzaak vast
 - Maakt correct gebruik van de analoge en digitale tachograaf
 - Gebruikt hulpmiddelen om een route uit te stippelen
 - Stippelt zelfstandig of in samenspraak met de planner de route uit naargelang het voertuig, de lading en de planning
 - Houdt rekening met de voorziene en/of mogelijke tijdstippen om te laden en lossen

- Treedt op bij ongevallen (*Id 15504-c*)
 - Schat de situatie in
 - Voorkomt erger
 - Roept de hulpdiensten correct op en informeert ze (plaats, toestand,)
 - Biedt eerste hulp
 - Gebruikt brandbestrijdingsmiddelen
 - Evacueert passagiers
 - Gaat om met agressie van betrokken personen
 - Vult een ongevallenformulier in

- Communiceert intern en extern (*Id 18130-c*)
 - Gebruikt GSM en boordcomputer
 - Registreert de eigen werkzaamheden
 - Communiceert met het bedrijf/collega's
 - Is klantvriendelijk (omgaan met klanten, ...)
 - Drukt zich voldoende in een vreemde taal uit, wanneer noodzakelijk

- Ziet toe op veiligheid en gezondheid (*co00870*)
 - Vermijdt fysieke risico's (bij heffen en tillen van goederen,...)
 - Reinigt de laadruimte volgens de wettelijke en bedrijfseigen bepalingen
 - Houdt de cabine proper en net
 - Schat de risico's in van ongezonde voeding, alcohol, drugs, stress en vermoeidheid op het rijgedrag
 - Gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen
 - Kan omgaan met agressie van andere weggebruikers

2.2 Beschrijving competenties/activiteiten a.d.h.v. de descriptorelementen

2.2.1 Kennis

- Basiskennis van de technische onderdelen van de vrachtwagen
- Basiskennis van Frans en Engels (kan vertrouwde dagelijkse uitdrukkingen en basiszinnen gericht op de bevrediging van concrete behoeften begrijpen en gebruiken)
- Kennis van de straatcode

- Kennis van de kenmerken van de krachtoverbrenging met het oog op een optimaal gebruik.
- Kennis van de koppelkrommen, van het vermogen en van het specifiek brandstofverbruik van een motor
- Kennis van het optimaal gebruiksbereik toerenteller, dekkingsdiagrammen en overbrengingsverhoudingen
- Kennis van de technische kenmerken en de werking van de remsystemen teneinde het voertuig onder controle te houden, de slijtage te beperken en disfuncties te voorkomen.
- Kennis van de grenzen aan het gebruik van remmen en retarders
- Kennis van de op rijdende voertuigen werkende krachten
- Kennis van soorten verpakking en pallets
- Kennis van de voornaamste categorieën goederen die moeten worden vastgezet
- Kennis van het sociale klimaat van het wegvervoer: rechten en plichten van de bestuurders inzake basiskwalificatie en nascholing
- Kennis van het sociale klimaat en de reglementering van het wegvervoer
- Kennis van de sancties op het niet gebruiken, verkeerd gebruiken of knoeien met de tachograaf
- Kennis van de voortvloeiende verplichtingen uit standaardcontract voor goederenvervoer
- Kennis van internationale transportvergunningen
- Kennis van de goederen begeleidend speciale documenten
- Kennis van de gevaren van het verkeer en op arbeidsongevallen
- Kennis van de statistieken van verkeersongevallen
- Kennis van de soorten arbeidsongevallen in de vervoersector
- Kennis van de gevolgen van ongevallen op menselijk, materieel en financieel vlak
- Kennis van de wetgeving inzake de verantwoordelijkheid van de vervoerder en de gevolgen voor de bestuurder bij vervoer van illegale immigranten
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van de beginselen van een gezonde en evenwichtige voeding
- Kennis van de effecten van alcohol, medicijnen of andere stoffen die het gedrag kunnen beïnvloeden
- Kennis van de symptomen, oorzaken, effecten van vermoeidheid en stress
- Kennis van het fundamenteel belang van de basiscyclus werk/rust
- Kennis van pictogrammen en behandelingslabels
- Kennis van veiligheidsvoorschriften en verkeersregels in bedrijven
- Kennis van de commerciële en financiële gevolgen van een geschil in het belang van de onderneming
- Kennis van het economisch klimaat van het goederenvervoer over de weg en van de marktordening: verhouding tussen het wegvervoer en de overige vervoerstakken (concurrentie, verladers), verschillende activiteiten in het wegvervoer (vervoer voor rekening van derden, voor eigen rekening, aanvullende activiteiten), organisatie van de voornaamste soorten vervoersondernemingen of aanverwante transportactiviteiten, gespecialiseerd vervoer (tankwagens, koelwagens, enz.), ontwikkelingen in de sector (diversificatie van het dienstenaanbod, railvervoer/wegvervoer, uitbesteding, enz.)

2.2.2 Vaardigheden

Cognitieve vaardigheden

- Het kunnen controleren van persoonlijke documenten (identiteitskaart, rijbewijs, ...)
- Het kunnen controleren van voertuiggebonden documenten (verzekeringsdocument, keuringsbewijs, technische fiche, ...)

- Het kunnen controleren van ladinggebonden documenten (vrachtbrief/CMR, bestelbon, ...)
- Het kunnen bepalen/controleren van de reisweg
- Het kunnen controleren van alle noodzakelijke onderdelen van het voertuig
- Het kunnen controleren van laadruimte/vastzetting van de lading met inachtneming van de wettelijke voorschriften
- Het kunnen controleren op diefstal van goederen
- Het kunnen controleren van de goederen/verpakking op beschadigingen
- Het opstellen van een schaderappor/vermelding op vrachtbrief/CMR
- Het correct kunnen opstellen van de vrachtbrief (juiste gegevens in het juiste vak, ...)
- Het correct kunnen toepassen van de straatcode
- Het kunnen respecteren van rij- en rusttijden
- Het kunnen zuinig rijden
- Het kunnen defensief rijden
- Het correct kunnen gebruik maken van de analoge en digitale tachograaf
- Het kunnen gebruiken van hulpmiddelen om een route uit te stippelen
- Het kunnen rekening houden met de voorziene en/of mogelijke tijdstippen om te laden en lossen
- Het kunnen inschatten van de situatie bij ongevallen
- Het correct kunnen oproepen en informeren van de hulpdiensten (plaats, toestand,)
- Het kunnen bieden van de eerste hulp
- Het kunnen gebruiken van brandbestrijdingsmiddelen
- Het kunnen omgaan met agressie van betrokken personen
- Het kunnen invullen van een ongevallenformulier
- Het kunnen gebruiken van GSM en boordcomputer
- Het kunnen registreren van de eigen werkzaamheden
- Het kunnen communiceren met het bedrijf/collega's
- Het kunnen klantvriendelijk handelen (omgaan met klanten, ...)
- Het zich kunnen uitdrukken in een vreemde taal uit, wanneer noodzakelijk
- Het kunnen inschatten van de risico's in van ongezonde voeding, alcohol, drugs, stress en vermoeidheid op het rijgedrag
- Het kunnen gebruiken van persoonlijke beschermingsmiddelen

Probleemoplossende vaardigheden

- Het kunnen voorkomen van criminaliteit en vervoer van illegale immigranten
- Het kunnen, bij pannes, vaststellen van de oorzaak vast en voorkomen van erger
- Het kunnen rekening houden met de lading en de invloed ervan op het rijden en afremmen
- Het zelfstandig of in samenspraak met de planner de route kunnen uitstippelen naargelang het voertuig, de lading en de planning
- Het kunnen evacueren van passagiers
- Het kunnen vermijden van fysieke risico's (bij heffen en tillen van goederen,...)
- Het kunnen omgaan met agressie van andere weggebruikers

Motorische vaardigheden

- Het correct kunnen stuwen van de goederen (correcte belasting op de assen,...)
- Het correct kunnen vastmaken van de goederen (het correcte aantal spanriemen, ...)
- Het correct en volgens de regels kunnen besturen van het voertuig
- Het kunnen reinigen van de laadruimte volgens de wettelijke en bedrijfseigen bepalingen
- Het kunnen proper en net houden van de cabine

2.2.3 Context

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt in verschillende sectoren uitgevoerd.
- Het beroep kan worden uitgeoefend met aangepaste werktijden, in shifts, tijdens het weekend, op feestdagen of 's nachts.
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen (veiligheidsschoenen, handschoenen, ...) is verplicht afhankelijk van de specifieke activiteit.
- De beroepsbeoefenaar komt in contact met de verantwoordelijke van de planning, de klant (of zijn vertegenwoordiger) en bij wet aangestelde personen (politie, inspectiediensten, douane, ...).
- De activiteiten vinden plaats binnen een strikt tijdschema.

Handelingscontext

- De beroepsbeoefenaar bevindt zich vrijwel steeds in het verkeer. Bovendien bestuurt hij/zij in de meeste gevallen een lang en zwaar voertuig waarmee manoeuvreren niet gemakkelijk is.
- Hij/zij moet steeds de wettelijke bepalingen en veiligheids- en kwaliteitsvoorschriften respecteren.
- Een vrachtwagenchauffeur is meestal met een enorm kapitaal (het voertuig en de vervoerde lading) op de weg en staat in voor het in goede staat houden van dit materiaal.
- Het is van groot belang dat de vrachtwagenchauffeur de lading goed nakijkt op ontbrekende stukken en op beschadiging en dit nauwkeurig invult op de vrachtbrief. Dit is immers het enige wettige document waarop beroep kan worden gedaan indien er zich discussies of problemen voordoen in verband met de vervoerde goederen.
- Verder dient de vrachtwagenchauffeur erop toe te zien dat de lading goed verdeeld wordt over het voertuig en dat ze goed is vastgemaakt zodat ze tijdens de rit niet kan verschuiven. De vrachtwagenchauffeur heeft de verantwoordelijkheid om te weigeren te vertrekken wanneer het voertuig naar zijn oordeel niet goed is geladen.

2.2.4 Autonomie

- De beroepsbeoefenaar is zelfstandig in het uitvoeren van zijn activiteiten (vervoeren van een lading, uitvoeren van een controle op de vrachtwagen, invullen van documenten,...).
- De beroepsbeoefenaar is gebonden aan een werkschema/werkopdracht/werkinstructies en aan de veiligheids- en kwaliteitsvoorschriften.
- De beroepsbeoefenaar doet bij verandering van route op de planner, bij problemen wordt beroep gedaan op de directe leidinggevende en/of de leidinggevende op de plaats van afzender en/of bestemming.

2.2.5 Verantwoordelijkheid

- Geplande werkzaamheden
- Een gecontroleerd voertuig
- Tijdig opgehaalde, getransporteerde en geleverde goederen

- Het verantwoord rijden met de vrachtwagen
- Het adequaat optreden bij ongevallen
- Communicatie met internen en externen
- Het toezien op veiligheid en gezondheid

2.3 Vereiste attesten

2.3.1 Wettelijke attesten

- Beschikken over een attest van medische keuring groep 2.
- Beschikken over een rijbewijs C1, C1 + E, C of C + E afhankelijk van het voertuig of de voertuigcombinatie.
- Beschikken over een attest van basiskwalificatie (vakbekwaamheid voor chauffeurs) afhankelijk van het type voertuig en het type werkzaamheden.
- Vakbekwaamheid voor chauffeurs is 5 jaar geldig en kan verlengd worden na het volgen van 35 uur les in de loop van 5 jaar voorafgaand aan de vervaldatum van het attest.

2.3.2 Vereiste attesten

- Bij het vervoeren van enkele specifieke ladingen zijn bijkomende wettelijke attesten verplicht: ADR, Vakbekwaamheid vervoer van dieren.
- ADR is 5 jaar geldig en kan verlengd worden na het volgen van 2 of 3 dagen les en het slagen in het examen, in de periode van 1 jaar voorafgaand aan de vervaldatum van het attest.